

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون:

تاریخ برگزاری: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵

مدت زمان آزمون: -

نام برگزار کننده

ساده

درصد پاسخگویی ۴۷%

قلمچی ۱۳۳۹۹

۱

اگر فاصله میانگین ذرات سازنده جامدات، مایعات و گازها در شرایط معمولی را به ترتیب با a ، b و c نشان دهیم، کدام گزینه در مورد مقایسه این فواصل درست است؟

۱) $a > b > c$

۲) $a < b < c$

۳) $a \approx b < c$

۴) $a \approx b > c$

ساده

درصد پاسخگویی ۵۱%

قلمچی ۱۳۳۹۹

۲

چه تعداد از عبارتهای زیر نادرست است؟

الف) حالت ماده به چگونگی حرکت ذره‌های سازنده ماده و اندازه نیروی بین آن‌ها بستگی دارد.

ب) در الماس و شیشه، اتم‌ها در طرح‌های منظمی کنار یکدیگر قرار می‌گیرند و به آن‌ها جامدهای بلورین گفته می‌شود.

پ) دلیل پخش ذرات نمک و جوهر در آب، حرکت نامنظم و کاتوره‌ای ذرات نمک و جوهر است.

ت) قطره‌های شبنم که روی شاخ و برگ درختان در نور خورشید صبحگاهی می‌درخشند، نشانه‌ای از نیروی هم‌چسبی بین مولکول‌های آب است.

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

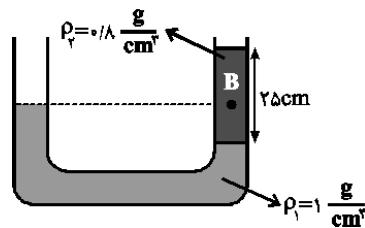
ساده

درصد پاسخگویی ۵۰%

قلمچی ۱۳۳۹۹

۳

در لوله U شکل زیر، اگر مایع‌ها در حال تعادل باشند، فشار در نقطه B چند کیلوپاسکال است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$ و $P_0 = 10^5 Pa$)

۱ (۱)

۹۹/۶ (۲)

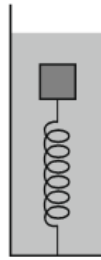
۱۰۰/۴ (۳)

۱۰۴ (۴)

کدام یک از عبارات‌های زیر نادرست است؟

- ۱) ذرات جسم جامد به سبب نیروهای الکتریکی‌ای که به یکدیگر وارد می‌کنند، در کنار یکدیگر می‌مانند.
- ۲) اندازه مولکول‌های یک ماده به تعداد اتم‌های سازنده آن مولکول بستگی دارد.
- ۳) فاصله ذرات سازنده مایع و جامد تقریباً یکسان و در حدود یک نانومتر است.
- ۴) پدیده پخش در گازها سریع‌تر از مایع‌ها انجام می‌شود.

مطابق شکل مقابل، یک جسم مکعب شکل توسط فنری کشیده شده به جرم ناچیز به کف ظرف متصل و درون آب غوطه‌ور و ساکن است. اگر به جای این جسم از جسم دیگری هم حجم با جسم اول ولی با چگالی کمتر استفاده کنیم، تغییر طول فنر نسبت به حالت قبل چگونه تغییر می‌کند؟

- ۱) افزایش می‌یابد.
- ۲) کاهش می‌یابد.
- ۳) تغییر نمی‌کند.
- ۴) بسته به شرایط، هر یک از سه حالت فوق امکان‌پذیر است.

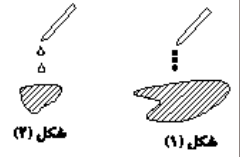
نیروی که سبب می‌شود یک تیغ نازک اصلاح صورت بر سطح آب شناور بماند، کدام است؟

- ۱) نیروی شناوری
- ۲) اصطکاک تیغ و آب
- ۳) هم‌چسبی بین مولکول‌های سطح آب
- ۴) دگرچسبی بین مولکول‌های تیغ و آب

عامل نگهدارنده سوزن فولادی کوچک روی آب، نیروی ... و ماهیت آن، نیروی ... است.

- ۱) کشش سطحی - گرانشی
- ۲) اصطکاک - الکتریکی
- ۳) کشش سطحی - الکتریکی
- ۴) اصطکاک - گرانشی

شکل‌های زیر، خروج قطره‌های روغن با دماهای متفاوت را از دهانه دو قطره‌چکان نشان می‌دهند. به ترتیب از راست به چپ، در کدام شکل دمای قطره‌های روغن بیشتر و در کدام شکل نیروی هم‌چسبی بین مولکول‌ها کمتر است؟

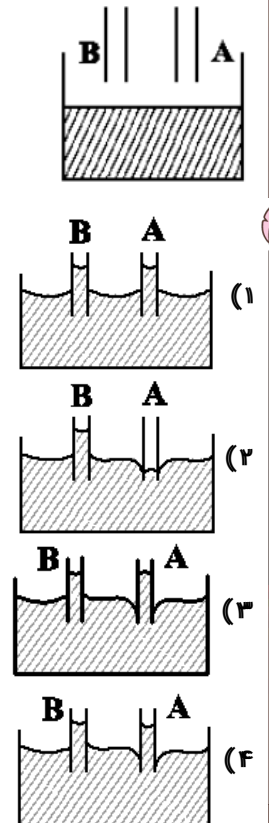

- (۱) - (۱) **(۱)**
 (۲) - (۱) **(۲)**
 (۱) - (۲) **(۳)**
 (۲) - (۲) **(۴)**

یک لوله موئین دو سر باز را به طور قائم داخل ظرف آبی قرار می‌دهیم و مشاهده می‌کنیم که ۱۰ سانتی‌متر آب نسبت به سطح آزاد آن، درون لوله بالا می‌آید. اگر از لوله موئینی با سطح مقطع کوچکتر استفاده و آزمایش را تکرار کنیم، آب داخل لوله نسبت به سطح آزاد آب چگونه تغییر می‌کند؟

- (۱) کمتر از ۱۰ سانتی‌متر بالا می‌رود.
 (۲) بیش‌تر از ۱۰ سانتی‌متر بالا می‌رود.
 (۳) تغییر نمی‌کند.
 (۴) در ابتدا بیش‌تر و سپس کمتر از ۱۰ سانتی‌متر می‌شود.

مطابق شکل زیر، دو لوله موئین A و B را وارد ظرف پر از آبی می‌کنیم. اگر تمامی سطح داخلی و خارجی لوله A چرب شده باشد، کدام گزینه پس از برقراری تعادل صحیح است؟ (سطح داخلی ظرف چرب نیست.)

ساده

درصد پاسخگویی ۴۱%

قلمچی ۱۳۹۹

۱۱

درون یک قطعه آلومینیمی با حجم ظاهری $۳۰۰\text{cm}^۳$ و جرم ۵۴۰g ، حفره‌ای وجود دارد. اگر این حفره را از فلزی با چگالی $۸\frac{\text{g}}{\text{cm}^۳}$ پر کنیم، جرم مجموعه چند گرم خواهد شد؟ $(\rho_{\text{آلومینیم}} = ۲۷۷\frac{\text{g}}{\text{cm}^۳})$

۱۳۴۰ (۱)

۸۱۰ (۲)

۸۰۰ (۳)

۲۱۴۰ (۴)

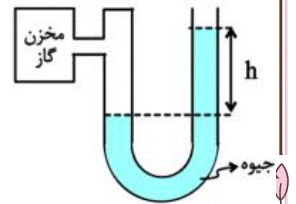
ساده

درصد پاسخگویی ۴۸%

قلمچی ۱۳۹۹

۱۲

در شکل زیر، جیوه درون لوله U شکل در حال تعادل است. اگر فشار گاز درون مخزن برابر با ۱۶۸kPa باشد، ارتفاع h چند سانتی‌متر است؟ $(P_0 = ۱۰^۵\text{Pa}$ ، $g = ۱۰\frac{\text{N}}{\text{kg}}$ و $\rho_{\text{جیوه}} = ۱۳۷۶\frac{\text{g}}{\text{cm}^۳})$

۱۰۰ (۱)

۶۰ (۲)

۵۰ (۳)

۴۰ (۴)

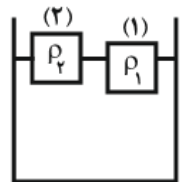
ساده

درصد پاسخگویی ۴۲%

قلمچی ۱۳۹۹

۱۳

مطابق شکل زیر، دو مکعب توپُر با اندازه‌های یکسان درون مایعی به چگالی ρ در حال تعادل قرار دارند. کدام گزینه درست است؟

 $\rho > \rho_2 > \rho_1$ (۱) $\rho_1 > \rho_2 > \rho$ (۲) $\rho_2 > \rho_1 > \rho$ (۳) $\rho > \rho_1 > \rho_2$ (۴)

ساده

درصد پاسخگویی ۴۶%

قلمچی ۱۳۹۹

۱۴

افزایش دما ... افزودن ناخالصی‌هایی مانند مایع شوینده، نیروی هم‌چسبی بین مولکول‌های آب را ... می‌دهد.

همانند - کاهش (۱)

همانند - افزایش (۲)

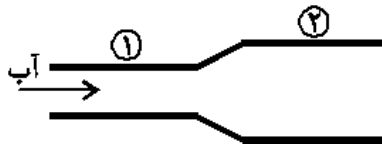
برخلاف - کاهش (۳)

برخلاف - افزایش (۴)

پراکنده شدن ذرات گچ هنگام پاک کردن تخته سیاه، به کدام علت است؟

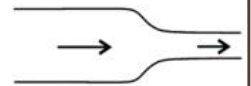
- ۱) حرکت کاتوره‌ای ذرات گچ
- ۲) جرم کم ذرات گچ
- ۳) حرکت کاتوره‌ای مولکول‌های هوا
- ۴) جرم زیاد مولکول‌های هوا

در شکل زیر، آب با جریان پایا و لایه‌ای در لوله‌ای که قطر مقطع قسمت (۲)، 12 cm بیشتر از قطر مقطع قسمت (۱) است در حال حرکت می‌باشد. اگر تندی جریان آب هنگام عبور از قسمت (۱) به قسمت (۲) به اندازه ۸۴ درصد تغییر کند، قطر مقطع قسمت (۱) چند سانتی‌متر است؟

- ۱) ۶
- ۲) ۸
- ۳) ۱۰
- ۴) ۴

مطابق شکل زیر، مایع تراکم‌ناپذیری در لوله‌ای در حالت پایا و بدون تلاطم جریان دارد. کدام گزینه در مورد این مایع صحیح است؟

- ۱) در قسمتی از لوله که سطح مقطع آن بیش‌تر است، آهنگ جریان شاره و تندی آن بیش‌تر است.
- ۲) در قسمتی از لوله که سطح مقطع آن بیش‌تر است، تندی شاره بیش‌تر و فشار آن کم‌تر است.
- ۳) در قسمتی از لوله که سطح مقطع آن کم‌تر است، تندی شاره بیش‌تر و فشار آن کم‌تر است.
- ۴) در قسمتی از لوله که سطح مقطع آن کم‌تر است، آهنگ جریان شاره و تندی آن کم‌تر است.

توجیه رخداد کدام پدیده با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱) بیش‌تر بودن ارتفاع موج‌های دریا در روزهای طوفانی
- ۲) بالاتر رفتن هوای گرم‌تر و پایین‌تر آمدن هوای سردتر
- ۳) پف کردن پوشش برزنتی روی کامیون‌های در حال حرکت
- ۴) بالا آمدن عطر در افشانه عطر

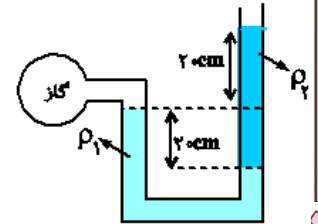
اگر در مکانی فشار هوا برابر با 76 سانتی‌متر جیوه باشد، فشار در عمق 136 سانتی‌متری آب رودخانه چند سانتی‌متر جیوه است؟
 $(\rho_{\text{آب}} = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, \rho_{\text{جیوه}} = 13600 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3})$

- ۱) ۸۲
- ۲) ۸۶
- ۳) ۹۲
- ۴) ۹۶

در جامدهای ... ذرات سازنده جسم در طرح‌های منظمی کنار هم قرار دارند و این جامدها از سردکردن ... یک مایع به دست می‌آیند.

- (۱) بلورین - سریع
- (۲) بلورین - آهسته
- (۳) بی‌شکل - سریع
- (۴) بی‌شکل - آهسته

در شکل زیر، چگالی جیوه $\rho_1 = 13600 \frac{kg}{m^3}$ ، چگالی مایع $\rho_2 = 800 \frac{kg}{m^3}$ و مجموعه در حال تعادل است. اگر فشار هوای بیرون لوله $100 kPa$ باشد، فشار گاز درون مخزن چند کیلوپاسکال است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

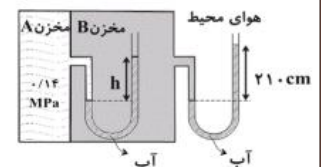

- (۱) ۷۲
- (۲) ۷۰
- (۳) ۶۸
- (۴) ۷۶

کدام گزینه درست است؟

- (۱) در دما و فشار معین، ظرفیت گرمایی یک ماده کمیتی مستقل از جرم آن است.
- (۲) مولکول‌های آب در حالت فیزیکی مایع و گاز بر خلاف حالت جامد، پیوسته در جنب‌وجوش هستند.
- (۳) دمای یک نمونه گاز معیاری از میانگین تندی و میانگین انرژی جنبشی ذرات است.
- (۴) در ساختار مولکول‌های چربی، پیوندهای دوگانه بیشتری نسبت به ساختار مولکول‌های روغن وجود داشته و واکنش‌پذیری بیشتری دارد.

در شکل روبه‌رو ارتفاع h چند سانتی متر است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$ ، فشار هوای محیط $10^5 Pa$ و چگالی آب $1000 \frac{kg}{m^3}$ است.)

- (۱) ۱۸۰
- (۲) ۱۸۶
- (۳) ۱۹۰
- (۴) ۲۱۰

داخل لوله ای استوانه ای شکل تا ارتفاع 27 cm مایعی به چگالی $\frac{1}{2} \frac{g}{cm^3}$ ریخته ایم. چند سانتی متر آب روی مایع بریزیم تا فشار مطلق در ته لوله به اندازه ۸ درصد فشار مطلق اولیه در ته لوله افزایش یابد؟ ($P_0 = 98010\text{ Pa}$ و $\rho = 1 \frac{g}{cm^3}$ و آب $g = 10 \frac{m}{s^2}$)

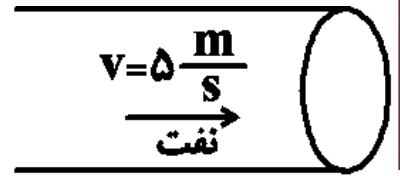
(۱) ۴۰/۵

(۲) ۸۱

(۳) ۵۴

(۴) ۶۲

مطابق شکل زیر، درون یک لوله استوانه ای با قطر مقطع 20 cm ، نفت به صورت پایا و با جریانی لایه ای با تندی $5 \frac{m}{s}$ در حال حرکت است. در هر دقیقه چند کیلوگرم نفت از این لوله خارج می شود؟ ($\rho_{\text{نفت}} = 0.8 \frac{g}{cm^3}$ و $\pi = 3$)

(۱) ۱۲۰

(۲) ۴۸۰

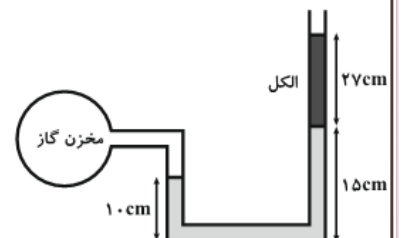
(۳) ۷۲۰۰

(۴) ۲۸۸۰۰

مکعبی به ضلع $2a$ از مایعی به چگالی ρ به طور کامل پر شده است. اگر نصف محتویات آن را در استوانه ای به شعاع سطح مقطع $\frac{3}{4}a$ خالی کنیم و هیچ مایعی سرریز نشود، در این صورت فشار ناشی از مایع در کف مکعب چند برابر فشار در کف استوانه خواهد شد؟ ($\pi = 3$)

(۱) $\frac{9}{8}$ (۲) $\frac{8}{9}$ (۳) $\frac{16}{27}$ (۴) $\frac{27}{16}$

در شکل زیر، مجموعه در حال تعادل است. فشار پیمانه ای گاز درون مخزن، چند سانتی متر جیوه است؟ ($P_0 = 76\text{ cmHg}$)
($\rho_{\text{الکل}} = 0.8 \frac{g}{cm^3}$ و $\rho_{\text{جیوه}} = 13.6 \frac{g}{cm^3}$)

(۱) ۶/۶

(۲) ۱/۶

(۳) ۷۷/۶

(۴) ۸۲/۶

فشار وارد بر کف دریاچه‌ای $6/8 \times 10^5 Pa$ و فشار هوا در محل دریاچه $8 \times 10^4 Pa$ می‌باشد. اگر جرم حجمی آب دریاچه $1000 kg/l$ باشد، عمق آب دریاچه چند متر است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

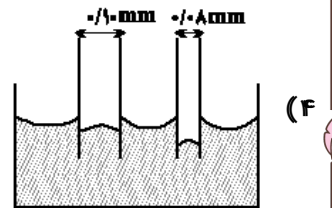
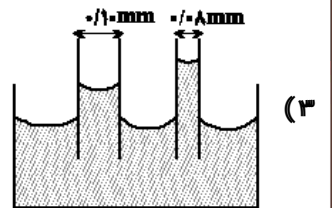
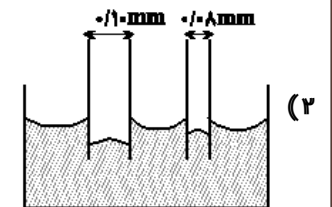
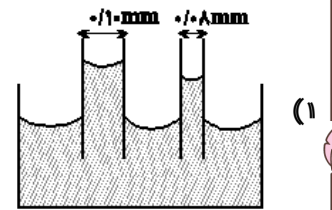
(۱) ۶۸

(۲) ۶۰

(۳) ۳۴

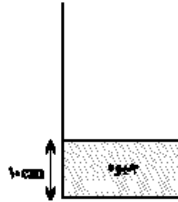
(۴) ۷۴

سطح داخلی دو لوله موین شیشه‌ای و تمیز به قطرهای $1/10$ و $1/8$ میلی‌متر را به‌طور کامل با لایه بسیار نازکی از روغن چرب کرده و آن‌ها را وارد یک ظرف آب می‌کنیم. در این حالت، کدام‌یک از شکل‌های زیر نحوه قرارگیری آب درون این لوله‌ها را به‌درستی نشان می‌دهد؟

در شکل زیر، سطح مقطع لوله در تمام نقاط آن یکسان و ارتفاع جیوه درون آن برابر با ۱۰cm می‌باشد. اگر مقداری از یک مایع که با جیوه اختلاط‌ناپذیر است، روی جیوه بریزیم، به طوری که ارتفاع مایع بالای سطح جیوه به ۲۰cm برسد، نیروی وارد بر کف لوله از طرف مایعات داخل آن نسبت به حالت قبل چند برابر می‌شود؟ (چگالی جیوه و مایع به ترتیب $۱۳/۶ \frac{g}{cm^3}$ و $۳/۴ \frac{g}{cm^3}$ است.)

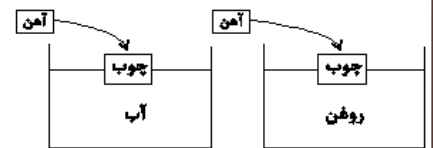
۳ (۱)

۲ (۲)

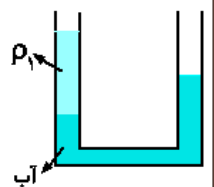
۱/۵ (۳)

۰/۵ (۴)

مطابق شکل زیر، در دو ظرف استوانه‌ای مشابه حاوی آب و روغن دو قطعه چوب کاملاً مشابه قرار دارد و ارتفاع سطح آزاد آب و روغن از ته ظرفها با یکدیگر برابر است. در این حالت دو وزنه آهنی مشابه روی قطعه‌های چوب قرار می‌دهیم، اگر پس از رسیدن به تعادل، ارتفاع سطح آزاد آب و روغن از ته ظرفها به ترتیب h و h' و فشار در کف ظرفهای آب و روغن نیز به ترتیب P و P' باشد، کدام گزینه صحیح است؟ ($\rho_{\text{آب}} = ۱ \frac{g}{cm^3}$ و $\rho_{\text{روغن}} = ۰/۸ \frac{g}{cm^3}$)

 $h > h'$ و $P > P'$ (۱) $h = h'$ و $P > P'$ (۲) $h' > h$ و $P > P'$ (۳) $h = h'$ و $P = P'$ (۴)

در لوله U شکل زیر، آب و مایعی به چگالی ρ_1 در حال تعادل قرار دارند و اختلاف سطح آب در دو طرف برابر با ۲۰cm است. حداقل چند سانتی‌متر مکعب مایع دیگری به چگالی $۰/۶ \frac{g}{cm^3}$ در طرف راست روی آب بریزیم تا اختلاف سطح آب در دو طرف برابر با ۸cm شود؟ (سطح مقطع لوله در دو طرف یکسان و برابر با $۳ cm^2$ است و $\rho_{\text{آب}} = ۱ \frac{g}{cm^3}$)

۳۰ (۱)

۷۰ (۲)

۶۰ (۳)

۱۴۰ (۴)

در داخل ظرفی مقدار معینی آب ریخته‌ایم. اگر فشار کل در ته ظرف ۶ برابر فشار پیمانه‌ای حاصل از مایع در ته ظرف باشد، ارتفاع آب در داخل ظرف چند متر است؟ (چگالی آب $1000 \frac{kg}{m^3}$ ، فشار هوای محیط $10^5 Pa$ و $g = 10 \frac{N}{kg}$ است.)

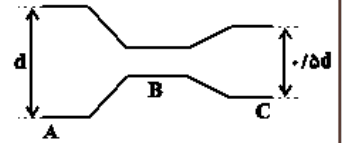
۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

درون محفظه شکل مقابل، آب به صورت لایه‌ای جریان دارد. در این صورت فشار آب در حال حرکت از مقطع A به قطر d تا مقطع C به قطر $\frac{d}{5}$ ... می‌یابد و تندی جریان آب در مقطع C، ... برابر تندی جریان آب در مقطع A است.

۱ (۱) ابتدا افزایش و سپس کاهش- ۲

۲ (۲) ابتدا کاهش و سپس افزایش- ۴

۳ (۳) ابتدا افزایش و سپس کاهش- ۴

۴ (۴) ابتدا کاهش و سپس افزایش- ۲

اگر سطح داخلی لوله شیشه‌ای مویینی را به طور کامل با لایه‌ای نازک از روغن آغشته کنیم و سپس آن را داخل ظرف محتوی آب قرار دهیم، پس از برقراری تعادل، سطح آب درون لوله ... از سطح آب درون ظرف گرفته و سطح مایع به صورت ... خواهد بود.

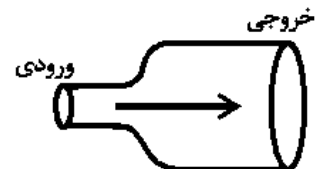
۱ (۱) پایین‌تر - برآمده

۲ (۲) پایین‌تر - فرو رفته

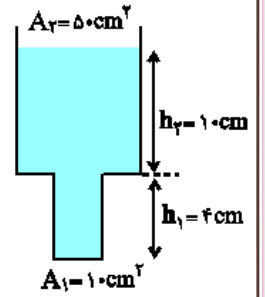
۳ (۳) بالاتر - برآمده

۴ (۴) بالاتر- فرو رفته

در لوله شکل زیر، آب با جریان پایا از چپ به راست در جریان است. اگر تندی مایع در مقطع خروجی نسبت به تندی آن در مقطع ورودی به اندازه $93/75\%$ تغییر نماید، قطر مقطع ورودی چند برابر قطر مقطع خروجی است؟

۱ (۱) $\frac{1}{4}$ ۲ (۲) $\frac{\sqrt{15}}{4}$ ۳ (۳) $\frac{15}{16}$ ۴ (۴) $\frac{1}{16}$

یک ظرف شیشه‌ای مطابق شکل محتوی جیوه است. اگر اندازه حداکثر نیرویی که کف ظرف می‌تواند تحمل کند، $۲۷/۲N$ باشد، حداکثر چند گرم جیوه می‌توان به جیوه درون ظرف اضافه کرد تا کف ظرف نشکند؟ ($g = ۱۰ \frac{N}{kg}$ ، $\rho_{\text{جیوه}} = ۱۳/۶ \frac{g}{cm^3}$)

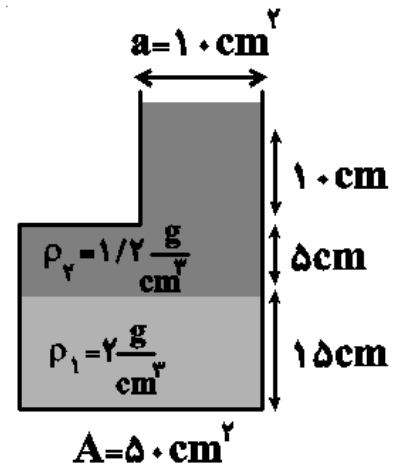
(۱) ۶

(۲) ۳۰۰

(۳) ۴۰۸۰

(۴) ۲۰۴۰

در شکل زیر، دو مایع در حال تعادل هستند. اندازه نیروی وارد بر کف ظرف از طرف دو مایع چند نیوتون است؟ ($g = ۱۰ \frac{N}{kg}$)

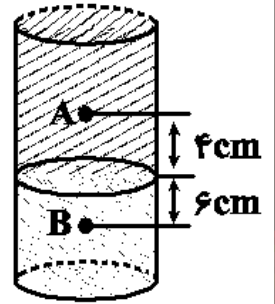
(۱) ۱۹/۲

(۲) ۲۴

(۳) ۲۸/۴

(۴) ۳۲/۶

مطابق شکل زیر، در استوانه‌ای، آب با چگالی $1 \frac{g}{cm^3}$ و روغن با چگالی $0.6 \frac{g}{cm^3}$ ریخته‌ایم. اندازه اختلاف فشار دو نقطه A و B چند پاسکال است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

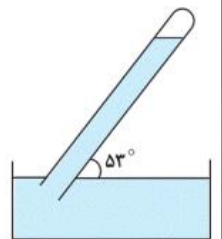
۱) ۱۲۴۰

۲) ۹۸۰

۳) ۶۴۰

۴) ۸۴۰

مطابق شکل زیر و با استفاده از یک لوله آزمایش شیشه‌ای به طول ۲ متر و تشتی پر از جیوه، آزمایش توریچلی را در یک منطقه بلندتر از سطح دریا که فشار هوا در آنجا 172 cmHg است، انجام می‌دهیم. اگر نسبت به حالت نشان داده شده در شکل، زاویه بین لوله آزمایش و سطح آزاد جیوه در تشت را 16° کاهش دهیم، طول جیوه درون لوله نسبت به حالت قبل چند میلی‌متر و چگونه تغییر می‌کند؟ (فشار بخار جیوه در قسمت خالی لوله آزمایش ناچیز است و $\sin 53^\circ = 0.8$)

۱) ۳۰۰، کاهش می‌یابد.

۲) ۱۴۴، افزایش می‌یابد.

۳) ۱۴۴، کاهش می‌یابد.

۴) ۳۰۰، افزایش می‌یابد.

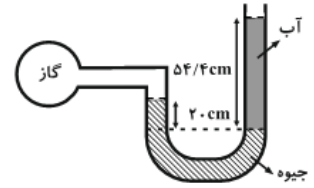
ارتفاع ستون جیوه دماسنجی در دمای $2^\circ C$ برابر با 30 mm و در دمای $6^\circ C$ برابر با 50 mm است. ارتفاع ستون جیوه این دماسنج در دمای $45^\circ C$ چند میلی‌متر است؟ (از تغییر حجم لوله دماسنج صرف‌نظر کنید، فشار را ثابت فرض کنید و تغییر ارتفاع جیوه را برحسب دما، خطی فرض کنید.)

۱) $32/5$ ۲) $37/5$ ۳) $42/5$

۴) ۴۵

در شکل زیر، آب و جیوه در حال تعادل هستند. فشار پیمانه‌های گاز درون مخزن چند سانتی‌متر جیوه است؟

$$(\rho = 1 \frac{g}{cm^3} \text{ و } \rho = 13.6 \frac{g}{cm^3} \text{ جیوه})$$

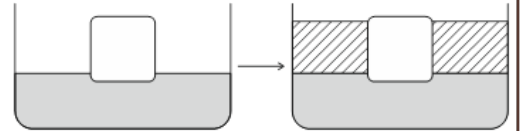
(۱) ۲۴

(۲) -۲۴

(۳) ۱۶

(۴) -۱۶

جسمی مطابق شکل زیر، بر روی جیوه شناور است. اگر بر روی جیوه مقداری آب بریزیم، اندازه نیروی شناوری وارد بر جسم چه تغییری می‌کند؟

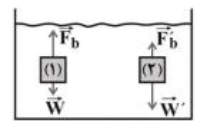
(۱) تغییری نمی‌کند.

(۲) بیشتر می‌شود.

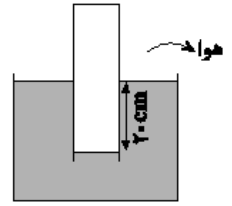
(۳) کمتر می‌شود.

(۴) بستگی به مقدار مایع دوم دارد.

با توجه به شکل مقابل کدام گزینه برای مقایسه چگالی جسم (۱)، چگالی جسم (۲) و چگالی مایع درست می‌باشد؟ (جسم‌ها را توپُر در نظر بگیرید.)

(۱) $\rho_1 = \rho_2 = \rho_{\text{مایع}}$ (۲) $\rho_1 > \rho_2 > \rho_{\text{مایع}}$ (۳) $\rho_2 < \rho_{\text{مایع}} < \rho_1$ (۴) $\rho_1 < \rho_{\text{مایع}} < \rho_2$

در شکل زیر، لوله یک انتها بسته‌ای درون مایعی به چگالی $\frac{g}{cm^3}$ قرار دارد. اگر فشار گاز محبوس شده در لوله ۱۰۲ کیلوپاسکال باشد، فشار هوا چند کیلوپاسکال است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

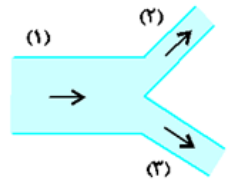
۹۹/۶ (۱)

۹۷/۲ (۲)

۱۰۰ (۳)

۱۰۶/۸ (۴)

مطابق شکل زیر، آب به صورت پایا و بدون تلاطم، با آهنگ $36 \frac{L}{min}$ از لوله (۱) عبور می‌کند. اگر تندی آب در لوله (۲)، دو برابر تندی آب در لوله (۳) باشد، آهنگ شارش آب در لوله (۳) چند لیتر بر دقیقه است؟ ($D_2 = 2 D_3$ و D قطر لوله است.)

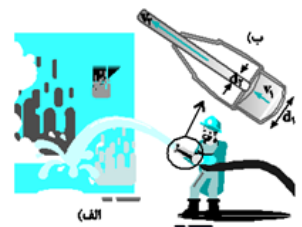
۷/۲ (۱)

۴ (۲)

۳۲ (۳)

۱۲ (۴)

شکل (الف)، آتش‌نشانی را در حال خاموش کردن آتش از فاصله نسبتاً دوری نشان می‌دهد. نمایی بزرگ شده از شیر بسته شده به انتهای لوله آتش‌نشانی نیز در شکل (ب) نشان داده شده است. اگر آب با تندی $v_1 = 1/5 \frac{m}{s}$ از لوله وارد شیر شود و قطر ورودی شیر $d_1 = 12/5 cm$ و قطر قسمت خروجی آن $d_2 = 2/5 cm$ باشد، تندی آب خروجی از شیر چند متر بر ثانیه است؟

۷/۵ (۱)

۲۵ (۲)

۴۵ (۳)

۳۷/۵ (۴)

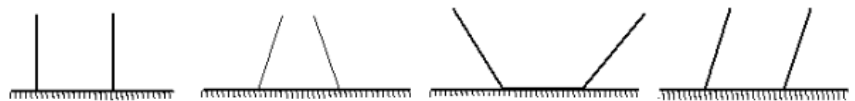
دو لوله موئین مشابه را یکی در ظرفی حاوی آب و یکی در ظرفی حاوی جیوه قرار می‌دهیم و اختلاف سطح بین آب و جیوه در ظرف‌های اصلی و لوله موئین را به ترتیب h_1 و h_2 در نظر می‌گیریم. اگر این دو ظرف را از محیطی با فشار 1 atm به محیطی با فشار 5 atm انتقال دهیم، h_1 و h_2 به ترتیب چه تغییراتی می‌کنند؟

- (۱) هر دو افزایش می‌یابند.
 (۲) هر دو کاهش می‌یابند.
 (۳) هیچ تغییری نمی‌کنند.
 (۴) h_1 بیش‌تر و h_2 کم‌تر می‌شود.

اگر از سطح آزاد دریاچه‌ای به اندازه $\frac{1}{3}$ عمق آن پایین رویم، فشار کل $\frac{5}{14}$ فشار کل در ته دریاچه خواهد شد. عمق دریاچه چند متر است؟ (فشار هوا 10^5 Pa و چگالی آب دریا $1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ است.) ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

- (۱) ۲۷۰
 (۲) ۳۰۰
 (۳) ۳۲۰
 (۴) ۲۹۰

در شکل‌های زیر مساحت کف ظرف‌ها با هم برابر است. در صورتی که در تمام آن‌ها جرم یکسانی از یک مایع ریخته شود، کدام‌گزینه مقایسه درستی از فشارهای حاصل از مایع بر کف ظرف و نیرویی که ظرف‌ها به سطح افقی وارد می‌کنند را نشان می‌دهد؟ (جرم تمامی ظرف‌ها یکسان است.)

(۴)

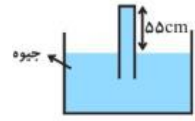
(۳)

(۲)

(۱)

- (۱) $P_1 = P_2 = P_3 = P_4$
 (۲) $F_1 = F_2 = F_3 = F_4$
 (۳) $P_1 = P_4 > P_2 > P_3$
 $F_1 = F_4 > F_2 > F_3$
 (۴) $P_3 > P_1 = P_4 > P_2$
 $F_3 > F_1 = F_4 > F_2$
 $P_3 > P_1 = P_4 > P_2$
 $F_1 = F_2 = F_3 = F_4$

در شکل زیر، اندازه نیرویی که از طرف جیوه به انتهای بسته لوله قائم به مساحت مقطع 5cm^2 وارد می‌شود، برابر با چند نیوتون است؟ (فشار هوای محیط برابر با 75 سانتی‌متر جیوه، چگالی جیوه $\frac{g}{\text{cm}^3}$ $13/6$ و $g = 10 \frac{N}{kg}$ است.)

۶۸ (۱)

۷۴/۸ (۲)

۳۴ (۳)

۱۳/۶ (۴)

درون دو ظرف استوانه‌ای A و B ، به جرم‌های مساوی آب ریخته‌ایم و فشار ناشی از آب در کف این دو ظرف به ترتیب 1000Pa و 4000Pa شده است. اگر آب درون هر دو ظرف را بدون سرریز شدن درون ظرف استوانه‌ای C که شعاع مقطع آن نصف شعاع مقطع ظرف B است، بریزیم، فشار ناشی از آب در کف ظرف C چند پاسکال خواهد شد؟

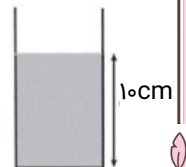
۳۲۰۰۰ (۱)

۱۶۰۰۰ (۲)

۸۰۰۰ (۳)

۲۰۰۰۰ (۴)

در شکل زیر، ارتفاع جیوه درون لوله که سطح مقطع دایره‌ای آن در تمام نقاط یکسان است، برابر با 10cm است. اگر مقداری آب بر روی جیوه بریزیم، به طوری که ارتفاع آب بالای سطح جیوه 27cm شود، اندازه نیروی وارد بر کف ظرف از طرف آب و جیوه نسبت به حالت اول چند برابر می‌شود؟ (چگالی جیوه $\frac{g}{\text{cm}^3}$ $13/5$ و چگالی آب $\frac{g}{\text{cm}^3}$ 1 است.)

۳/۷ (۱)

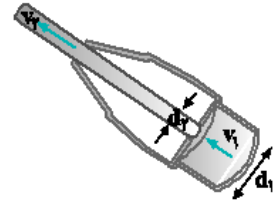
۲/۷ (۲)

۱/۲ (۳)

۱/۷ (۴)

شکل زیر، نمایی بزرگ شده از یک شیر متصل به یک لوله آتش‌نشانی را نشان می‌دهد. اگر آب با تندی $v_1 = 1/5 \frac{m}{s}$ از لوله وارد شیر شود و قطر دهانه ورودی شیر $d_1 = 9/6 \text{ cm}$ و قطر دهانه خروجی آن $d_2 = 2/4 \text{ cm}$ باشد، تندی آب خروجی از شیر (v_2) چند متر بر ثانیه است؟

(۱) ۲۴

(۲) ۱۸

(۳) ۱۲

(۴) ۶

دلیل ایجاد نیروی شناوری بر جسمی که در یک مایع قرار دارد، کدامیک از عوامل زیر می‌باشد؟

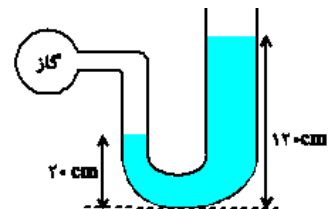
(۱) بستگی فشار مایع به عمق آن

(۲) بیش‌تر بودن چگالی مایع از چگالی جسم

(۳) بیش‌تر بودن چگالی جسم از چگالی مایع

(۴) شکل خاص جسم

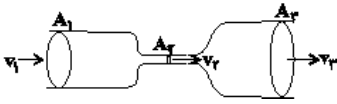
در شکل زیر، قطر مقطع لوله سمت راست دو برابر لوله سمت چپ و چگالی مایع داخل لوله $1350 \frac{kg}{m^3}$ می‌باشد. اگر مایع در حال تعادل باشد، فشار پیمانه‌ای گاز داخل مخزن چند کیلوپاسکال است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

(۱) $1/35$ (۲) $13/5$

(۳) ۱۳۵۰

(۴) ۱۳۵۰۰

در شکل زیر، جریان لایه‌ای آب با تندی $v_1 = 2 \frac{m}{s}$ از مقطع $A_1 = 30 \text{ cm}^2$ وارد شده و از مقطع‌های $A_2 = 4 \text{ cm}^2$ و $A_3 = 60 \text{ cm}^2$ می‌گذرد. در این حالت بیش‌ترین فشار در مقطع ..... و بیش‌ترین تندی در مقطع ..... و برابر .....

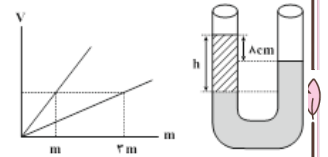
۱) $15, A_2, A_3$

۲) $20, A_2, A_1$

۳) $15, A_1, A_2$

۴) $20, A_1, A_3$

نمودار حجم بر حسب جرم دو مایع اختلاط‌ناپذیر مطابق شکل سمت چپ است. اگر مقداری از دو مایع را درون یک لوله U شکل بریزیم، مطابق شکل سمت راست متعادل می‌شوند. ارتفاع h چند سانتی‌متر است؟ (دما ثابت و یکسان است.)

۱) ۲۴

۲) ۱۲

۳) ۲۰

۴) ۱۸

چه تعداد از گزاره‌های زیر را می‌توان به واسطه خاصیت مویبندی توضیح داد؟

الف) نشستن پشه روی آب

ب) تشکیل حباب‌های صابون

پ) کروی بودن قطرات آب هنگام سقوط آزاد

ت) رسیدن آب و مواد غذایی از ریشه‌های گیاهان به برگ

ث) نفوذ رطوبت به داخل ساختمان

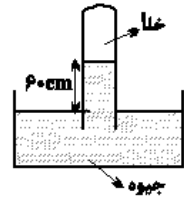
۱) ۱

۲) ۲

۳) ۳

۴) ۴

اگر در آزمایش توربیلی نشان داده شده در شکل زیر، به جای جیوه از مایعی به چگالی $۸ \frac{g}{cm^3}$ استفاده کنیم، فاصله سطح آزاد مایع در لوله و ظرف نسبت به حالتی که در آن جیوه است، چند درصد افزایش می‌یابد؟ (لوله آزمایش به اندازه کافی بلند است، بعد از تعویض مایع، در انتهای لوله همچنان خلأ است و $\rho_{\text{جیوه}} = ۱۳/۶ \frac{g}{cm^3}$)

- (۱) ۳۰
 (۲) تقریباً ۴۱
 (۳) تقریباً ۵۹
 (۴) ۷۰

پاسخ: گزینه ۳

ساده درصد پاسخگویی ۴۷% قلمچی ۱۳۹۹

گزینه «۳»

فاصله ذرات سازنده جامدات و مایعات تقریباً یکسان و در حدود یک آنگستروم و فاصله میانگین ذرات سازنده گازها در شرایط معمولی در حدود ۳۵ آنگستروم است. بنابراین: $a \approx b < c$

پاسخ: گزینه ۴

ساده درصد پاسخگویی ۵۱% قلمچی ۱۳۹۹

گزینه «۲»

عبارت‌های «الف» و «ت» درست و عبارت‌های «ب» و «پ» نادرست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) شیشه جزو جامدهای بی‌شکل (آمورف) است و ذرات سازنده آن در طرح‌های منظمی در کنار یکدیگر قرار ندارند.

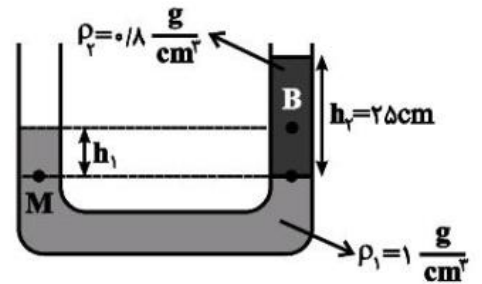
پ) دلیل پخش ذرات نمک و جوهر در آب، حرکت‌های نامنظم و کاتوره‌ای (تصادفی) مولکول‌های آب و برخورد آن‌ها با ذرات نمک و جوهر است.

پاسخ: گزینه ۳

ساده درصد پاسخگویی ۵۰% قلمچی ۱۳۹۹

گزینه «۳»

فشار در نقاط هم‌تراز یک مایع ساکن، برابر است. بنابراین:

$$P_M = P_N$$

$$\rho_1 gh_1 + P_0 = \rho_2 gh_2 + P_0$$

$$\Rightarrow 1 \times h_1 = 0.8 \times 25$$

$$\Rightarrow h_1 = 20 \text{ cm}$$

از طرفی می‌توان نوشت:

$$P_M = P_N \Rightarrow P_0 + \rho_1 gh_1 = P_B + \rho_2 gh_2$$

$$\Rightarrow 10^5 + 1 \times 10^3 \times 10 \times 0.2 = P_B + 0.8 \times 10^3 \times 10 \times 0.25$$

$$\Rightarrow P_B = 100400 \text{ Pa} = 100.4 \text{ kPa}$$

پاسخ: گزینه ۳

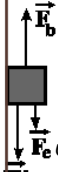
ساده درصد پاسخگویی ۴۹% قلمچی ۱۳۹۹

فاصله ذرات سازنده مایع و جامد تقریباً یکسان و در حدود یک آنگستروم ($1 \text{ \AA} = 0.1 \text{ nm} = 10^{-10} \text{ m}$) است.

پاسخ: گزینه ۱

ساده درصد پاسخگویی ۵۰% قلمچی ۱۳۹۹

بر جسم غوطه‌ور و ساکن درون آب، سه نیروی وزن ($\vec{W}$)، شناوری ($\vec{F}_b$) و کشسانی فنر ($\vec{F}_e$) وارد می‌شوند که در شکل مقابل نشان داده شده‌اند.

در راستای قائم، نیروی خالص وارد بر جسم در حالت تعادل صفر است، لذا داریم: $F_b = F_e + W$ (*)

در رابطه فوق، $\vec{W}$ یعنی وزن جسم متناسب با حاصل ضرب چگالی جسم در حجم آن است که با کاهش چگالی جسم، کم می‌شود F_b یعنی نیروی شناوری نیز به وزن آب جابه‌جا شده توسط جسم بستگی دارد که با توجه به این که حجم جسم عوض نشده است، تغییری نمی‌کند. لذا طبق رابطه (*) با کاهش W و ثابت ماندن F_b می‌توان نتیجه گرفت که در حالت جدید بزرگی نیروی کشسانی فنر (F_e) نسبت به حالت قبل افزایش می‌یابد و در نتیجه کشیدگی فنر افزایش خواهد یافت.

پاسخ: گزینه ۳

قلمچی ۱۳۹۹ درصد پاسخگویی ۴۷% ساده

از آنجایی که چگالی تیغ بیشتر از چگالی آب است، باید در آب ته‌نشین شود. علت اینکه این اتفاق روی نمی‌دهد، نیروی هم‌چسبی بین مولکول‌های سطح آب است که باعث می‌شود سطح آب همانند پوسته تحت کششی رفتار کند و مانع ورود تیغ به درون آب شود.

پاسخ: گزینه ۳

گزینه‌های دالم دارا قلمچی ۱۳۹۹ درصد پاسخگویی ۴۸% ساده

گزینه «۳»

نیروی کشش سطحی مایعات همان نیروی هم‌چسبی بین مولکول‌ها در سطح مایع است. ماهیت نیروی کشش سطحی، الکتریکی است.

پاسخ: گزینه ۱

قلمچی ۱۳۹۹ درصد پاسخگویی ۴۶% ساده

گزینه «۱»

با افزایش دمای روغن، نیروی هم‌چسبی بین مولکول‌های روغن کاهش می‌یابد و در نتیجه قطر قطره‌های خارج شده از قطره‌چکان (۱) کوچک‌تر می‌شود، در نتیجه دمای قطره‌های روغن قطره‌چکان (۱) بیشتر و هم‌چسبی بین مولکول‌های آن نیز کم‌تر است.

پاسخ: گزینه ۴

قلمچی ۱۳۹۹ درصد پاسخگویی ۴۶% ساده

گزینه «۲»

هر چه قطر لوله موئین کم‌تر باشد، ارتفاع ستون آب در آن بیشتر است. بنابراین با کوچک شدن سطح مقطع لوله موئین، آب در داخل لوله بیشتر از سانتی‌متر بالا می‌رود.

پاسخ: گزینه ۳

قلمچی ۱۳۹۹ درصد پاسخگویی ۶۰% ساده

گزینه «۲»

چون کلیه سطوح لوله A چرب شده است، آب سطح لوله را تر نمی‌کند. بنابراین مثل جیوه عمل می‌کند و در داخل لوله موئین با سطحی برآمده، پایین می‌رود و از سطح خارجی لوله نیز فرار می‌کند.

پاسخ: گزینه ۱

قلمچی ۱۳۹۹ درصد پاسخگویی ۴۱% ساده

با استفاده از تعریف چگالی داریم:

$$\rho = \frac{m}{V_{\text{واقعی}}} = \frac{\rho = 2/7 \frac{g}{cm^3}}{m = 540g} \rightarrow V_{\text{واقعی}} = 200 cm^3$$

$$V_{\text{حفر}} = V_{\text{واقعی}} - V_{\text{ظاهر}} = 100 \text{ cm}^3$$

$$\rho_{\text{فلز}} = \frac{m_{\text{فلز}}}{V_{\text{فلز}}} \rightarrow \lambda = \frac{m_{\text{فلز}}}{100} = m_{\text{فلز}} = 800 \text{ g}$$

$$m_{\text{مجموعه}} = m_{\text{فلز}} + m_{\text{آلومینیم}} = 800 + 540 = 1340 \text{ g}$$

ساده قلمچی ۱۳۹۶ درصد پاسخگویی ۴۸%

گزینه ۳ پاسخ:

گزینه «۳»

با توجه به برابری فشار در نقاط هم‌تراز یک مایع ساکن، داریم:

$$P_A = P_B$$

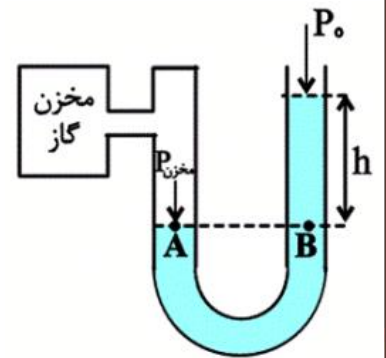
$$\Rightarrow P_{\text{مخزن}} = P_{\text{مایع}} + P_0$$

$$\Rightarrow 168 \times 10^3 = 13600 \times 10 \times h + 10^5$$

$$\Rightarrow 168 = 136h + 100$$

$$\Rightarrow 68 = 136h$$

$$\Rightarrow h = 0.5 \text{ m} = 50 \text{ cm}$$

ساده قلمچی ۱۳۹۶ درصد پاسخگویی ۴۴%

گزینه ۴ پاسخ:

گزینه «۴»

اولاً چون هر دو مکعب شناور مانده‌اند، چگالی آنها از چگالی سیال کمتر است. ثانیاً چون حجم بیشتری از مکعب (۱) در مایع فرو رفته است، پس نیروی شناوری وارد بر آن بیشتر از مکعب (۲) است و در نتیجه جرم مکعب (۱) بیشتر از مکعب (۲) خواهد بود و چون حجم آنها یکسان است، پس چگالی (۱) بیشتر از چگالی (۲) می‌باشد. $\rho_2 < \rho_1 < \rho$

ساده قلمچی ۱۳۹۶ درصد پاسخگویی ۴۶%

گزینه ۱ پاسخ:

آزمایش‌ها نشان می‌دهند که افزایش دما و افزودن ناخالصی‌هایی مانند مایع شوینده، نیروی هم‌چسبی بین مولکول‌های آب را کاهش می‌دهند.

ساده قلمچی ۱۳۹۶ درصد پاسخگویی ۴۴% گزینه های دام دار ۳

گزینه ۳ پاسخ:

گزینه «۳»

مولکول‌های هوا با سرعت زیاد حرکت کاتوره‌ای و نامنظم دارند و در برخورد با مولکول‌های گچ، آن‌ها را پراکنده می‌کنند. این حرکت نامنظم و کاتوره‌ای ذرات گچ را حرکت براونی می‌نامند.

ساده قلمچی ۱۳۹۶ درصد پاسخگویی ۵۰%

گزینه ۴ پاسخ:

چون آب از مقطع (۱) با سطح مقطع کوچکتر به مقطع (۲) با سطح مقطع بزرگتر می‌رود، بنابراین طبق معادله پیوستگی، تندی آن کاهش می‌یابد.

$$D_2 = (D_1 + 12) \text{ cm}$$

با استفاده از معادله پیوستگی داریم:

$$V_2 = V_1 - 0.14 V_1 \Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = 0.16$$

$$A_1 v_1 = A_2 v_2 \Rightarrow \pi \frac{D_1^2}{4} v_1 = \pi \frac{D_2^2}{4} v_2 \Rightarrow \frac{v_2}{v_1} = \left(\frac{D_1}{D_2}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{16}{100} = \left(\frac{D_1}{D_1 + 12}\right)^2 \Rightarrow \frac{4}{10} = \frac{D_1}{D_1 + 12} \Rightarrow D_1 = 8 \text{ cm}$$

ساده درصد پاسخگویی: ۴۷% قلمچی: ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

آهنگ جریان شاره در هر دو قسمت از لوله یکسان است. ولی طبق معادله پیوستگی یعنی: $A_1 v_1 = A_2 v_2$ ، در هر قسمتی که سطح مقطع کم‌تر باشد، تندی بیش‌تر است و بالعکس. از طرفی طبق اصل برنولی با افزایش تندی، فشار شاره کاهش می‌یابد.

ساده درصد پاسخگویی: ۳۴% قلمچی: ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۲

گزینه «۲»

طبق اصل برنولی در مسیر حرکت یک شاره متحرک، با افزایش تندی شاره، فشار آن دچار کاهش می‌شود. در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» پدیده‌هایی ذکر شده است که علت رخداد هر کدام به وسیله اصل برنولی توجیه می‌شود، اما در گزینه «۲» بالا رفتن هوای گرم‌تر هنگام همرفت گرما به دلیل کم شدن چگالی آن و نیروی شناوری وارد بر گاز است.

ساده درصد پاسخگویی: ۴۷% قلمچی: ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۲

ابتدا فشار ستونی از آب به ارتفاع 136 cm را بر حسب سانتی‌متر جیوه به دست می‌آوریم:

$$\text{جیوه } (\rho h) = \text{آب } (\rho h) \Rightarrow \text{جیوه } (\rho gh) = \text{آب } (\rho gh)$$

$$\text{جیوه } h = 10^3 \times 136 = 13600 \times \text{جیوه}$$

$$\Rightarrow \text{جیوه } h = 10 \text{ cm}$$

دقت کنید در این رابطه نیازی نبود آب h را بر حسب متر به دست آوریم. حال طبق رابطه فشار کل می‌توان بر حسب سانتی‌متر جیوه نوشت:

$$P_{\text{کل}} = P_{\text{آب}} + P_0 = 10 + 76 = 86 \text{ cmHg}$$

ساده درصد پاسخگویی: ۶۷% قلمچی: ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۲

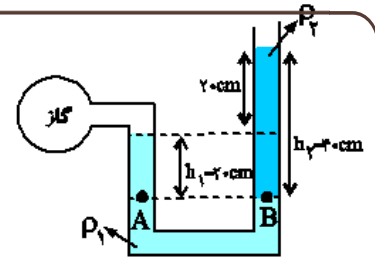
ذرات سازنده برخی از جامدها در طرح‌های منظمی کنار هم قرار می‌گیرند. جامدهایی را که در یک الگوی سه‌بعدی تکرار شونده از این واحدهای منظم ساخته می‌شوند، جامد بلورین می‌نامیم. وقتی مایعی را به آهستگی سرد کنیم، اغلب جامدهای بلورین تشکیل می‌شوند.

متوسط درصد پاسخگویی: ۳۱% قلمچی: ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۴»

با توجه به شکل زیر، چون نقطه‌های A و B در یک مایع هم‌ترازند، فشار آن‌ها با هم برابر است. بنابراین چون $P_A = P_{\text{گاز}} + \rho_1 gh_1$ و $P_B = P_0 + \rho_2 gh_2$ است، می‌توان به صورت زیر گاز P را پیدا کرد.

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{گاز}} + \rho_l g h_1 = P_0 + \rho_l g h_2$$

$$P_{\text{گاز}} + 13600 \times 10 \times 0.2 = 100000 + 13600 \times 10 \times 0.4$$

$$\Rightarrow P_{\text{گاز}} + 27200 = 103200$$

$$\Rightarrow P_{\text{گاز}} = 76000 \text{ Pa} \Rightarrow P_{\text{گاز}} = 76 \text{ KPa}$$

متوسط درصدهای پاسخگویی: ۳۳٪ قلمچی: ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ظرفیت گرمایی برخلاف گرمای ویژه به جرم وابسته ماده است.

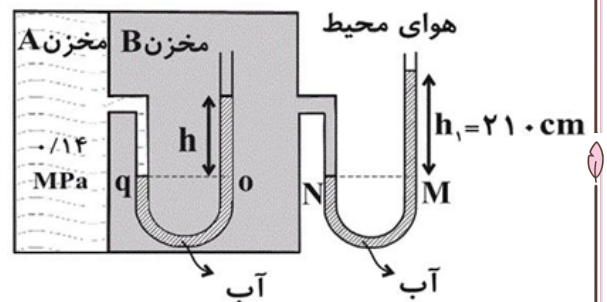
(۲) ذره‌های سازنده یک ماده در سه حالت فیزیکی پیوسته در جنب‌وجوش هستند اما میزان جنبش ذره‌ها متفاوت از یکدیگر است، به طوری که جنبش‌های نامنظم ذره‌ها در حالت گاز شدیدتر از مایع و آن هم شدیدتر از حالت جامد است.

(۴) در ساختار مولکول‌های روغن، پیوندهای دوگانه بیشتری نسبت به ساختار مولکول‌های چربی وجود داشته و واکنش‌پذیری بیشتری دارد.

متوسط درصدهای پاسخگویی: ۳۸٪ قلمچی: ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۳

نقاط M و N در یک سطح تراز قرار دارند:

$$P_M = P_N \Rightarrow P_{\text{هو}} + \rho_l g h_1 = P_N$$

$$\Rightarrow P_N = 10^5 + 1000 \times 10 \times 21 = 1/21 \times 10^5 \text{ Pa}$$

از طرفی نقاط q و o نیز در یک سطح تراز قرار دارند:

$$P_o = P_q \Rightarrow P_N + \rho_l g h = P_q$$

$$\Rightarrow 1/21 \times 10^5 + 1000 \times 10 \times h = 1/4 \times 10^5$$

$$\Rightarrow h = 1/9 \text{ m} = 190 \text{ cm}$$

درصدهای پاسخگویی: ۳۹٪ قلمچی: ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۴

$$P_1 = \rho_1 gh + P_0$$

$$P_1 = 1200 \times 10 \times 0.27 + 98010 = 101250 Pa$$

$$P_2 = 1.08 P_1$$

$$\rho_2 gh_2 + P_1 = 1.08 P_1 \Rightarrow 1000 \times 10 \times h_2 = 0.08 \times 101250$$

$$h_2 = 0.81 m = 81 cm$$

متوسط

درصد پاسخگویی ۳۶%

قلمچی ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

$$\text{مساحت مقطع لوله: } A = \pi r^2 = 3 \times (10 \times 10^{-2})^2 = 3 \times 10^{-2} m^2$$

$$\text{آهنگ شارش حجمی نفت: } AV = (3 \times 10^{-2}) \times (5) = 0.15 \frac{m^3}{s}$$

یعنی در هر ثانیه $0.15 m^3$ نفت از لوله خارج می‌شود که حجم نفت خروجی در هر دقیقه به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$V = 0.15 \times 60 = 9 m^3$$

$$\text{جرم نفت خروجی: } m = \rho V = (0.8 \times 10^3) \times (9) = 7200 kg$$

متوسط

درصد پاسخگویی ۴۰%

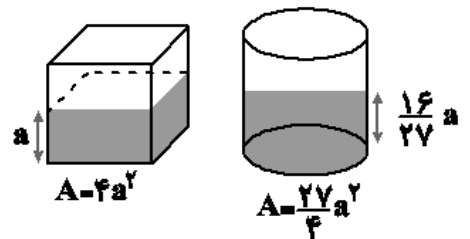
قلمچی ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۴»

اگر نصف مایع داخل مکعب را در ظرف استوانه‌ای خالی کنیم، ارتفاع مایع در مکعب نصف می‌شود، یعنی $h = a$. نصف مایع خارج شده، در استوانه باعث ایجاد ارتفاعی از مایع داخل آن می‌شود.

نصف حجم مایع مکعب = حجم استوانه

$$x \times 3 \times \left(\frac{3}{4}a\right)^2 = 2a^3 \Rightarrow x \times \frac{27}{4}a^2 = 2a^3 \Rightarrow x = \frac{16a}{27}$$

$$\frac{P_{\text{مکعب}}}{P_{\text{استوانه}}} = \frac{\rho gh_{\text{مکعب}}}{\rho gh_{\text{استوانه}}} = \frac{a}{\frac{16}{27}a} = \frac{27}{16}$$

متوسط

درصد پاسخگویی ۳۳%

قلمچی ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۱

گزینه «۱»

فشار پیمانه‌ای به صورت تفاوت بین فشار مطلق و فشار جو تعریف می‌شود. از طرفی چون فشار پیمانه‌ای برحسب $cmHg$ خواسته شده است، پس باید فشار ناشی از ستون الکل را برحسب $cmHg$ بیان کنیم، داریم:

$$\rho_1 h_1 = (\rho h)_{Hg} \Rightarrow 0.8 \times 27 = 13.6 \times h_{Hg} \Rightarrow h_{Hg} = 1.6 cm$$

به عبارت دیگر، فشار ناشی از $27 cm$ ستون الکل، معادل فشار ناشی از $1.6 cm$ ستون جیوه خواهد شد. بنابراین داریم:

$$\Delta P = P - P_0 = h_{\text{الکل}} + h_{\text{جیوه}} = (15 - 10) + 1.6 = 6.6 cmHg$$

پاسخ: گزینه ۴

متوسط قلمچی ۱۳۹۶ درصد پاسخگویی ۴۶%

می‌دانیم منظور از جرم حجمی همان چگالی می‌باشد و برای محاسبه فشار در عمق h از سطح آزاد یک مایع داریم $P = P_0 + \rho gh$ ، پس:

$$P = P_0 + \rho gh \Rightarrow \rho gh = P - P_0$$

$$\Rightarrow \rho gh = 68 \times 10^4 - 8 \times 10^4$$

$$\Rightarrow 1000 \times 10 \times h = 6 \times 10^5 \Rightarrow h = 60m$$

پاسخ: گزینه ۴

متوسط قلمچی ۱۳۹۶ درصد پاسخگویی ۴۶% گزینه‌های دائم دار ۳

به دلیل چرب بودن سطح داخلی لوله‌های موئین، نیروی دگرچسبی بین مولکول‌های آب و مولکول‌های شیشه کمتر از نیروی هم‌چسبی بین خود مولکول‌های آب می‌باشد. در نتیجه آب، سطح شیشه‌های چرب شده را خیس نمی‌کند و سطح آب در لوله‌های موئین پایین‌تر از سطح آب درون ظرف قرار گرفته و برآمده خواهد بود. از طرف دیگر، می‌دانیم که هرچه قطر لوله موئین کمتر باشد، ارتفاع ستون آب در لوله شیشه‌ای چرب کمتر می‌شود. با این توضیحات، نحوه قرارگیری آب درون لوله‌ها در گزینه «۴» درست نشان داده شده است.

پاسخ: گزینه ۳

متوسط قلمچی ۱۳۹۶ درصد پاسخگویی ۴۴%

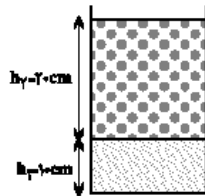
گزینه «۳»

در حالت اول، فشار ناشی از جیوه برابر است با: $P_1 = 10 \text{ cmHg}$

در حالت دوم، ابتدا فشار ناشی از مایع را برحسب سانتی‌متر جیوه به دست می‌آوریم:

$$\rho_2 h_2 = \rho_1 (h_1)_{\text{جیوه}} \Rightarrow 13/6 \times 20 = 13/6 \times (h_2)_{\text{جیوه}}$$

$$\Rightarrow (h_2)_{\text{جیوه}} = \frac{13/6 \times 20}{13/6} = 5 \text{ cm}$$

لذا فشار ناشی از دو مایع برابر است با: $P_2 = 10 + 5 = 15 \text{ cmHg}$

اکنون با استفاده از رابطه $F = PA$ ، نسبت نیروی ناشی از مایعات داخل ظرف در کف آن را به دست می‌آوریم:

$$F = PA \xrightarrow{\text{یکسان } A} \frac{F_2}{F_1} = \frac{P_2}{P_1} = \frac{15}{10} = 1.5$$

پاسخ: گزینه ۳

متوسط قلمچی ۱۳۹۶ درصد پاسخگویی ۱۶%

گزینه «۳»

با قرار دادن آهن بر روی قطعه‌های چوب، وزن مایع جابه‌جا شده در دو ظرف برابر با وزن قطعه آهنی است، چون چگالی روغن از چگالی آب کمتر است. بنابراین حجم روغن جابه‌جا شده بیشتر از حجم آب جابه‌جا شده است و با توجه به این‌که ارتفاع اولیه آب و روغن در دو ظرف یکسان است پس افزایش ارتفاع روغن بیشتر از آب است: $h' > h$

در حالت اول که ارتفاع دو مایع یکسان است چون چگالی آب از روغن بیشتر است، پس فشار در کف ظرف حاوی آب بزرگ‌تر از فشار در کف ظرف حاوی روغن است.

پس از قرار دادن وزنه آهنی روی چوب افزایش فشار در ته دو ظرف با یکدیگر یکسان می‌شود. پس همچنان فشار در کف ظرف حاوی آب بزرگ‌تر از فشار در کف ظرف حاوی روغن است.

$$P = \rho gh$$

روغن $P_{\text{روغن}} > P_{\text{آب}}$

پس از قرار دادن وزنه آهنی روی چوب افزایش فشار در نه دو ظرف با یکدیگر یکسان می‌شود. پس همچنان فشار در کف ظرف حاوی آب بزرگ‌تر از فشار در کف ظرف حاوی روغن است.

متوسط

درصد پیاسخگویی: ۳۱%

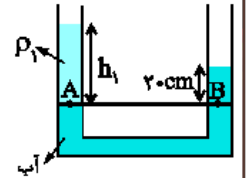
قلمچی: ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

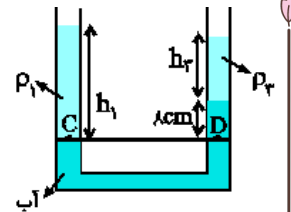
در حالت اول با مساوی قرار دادن فشار در نقاط هم‌تراز A و B ، داریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow \rho_1 h_1 = \rho_{\text{آب}} h_{\text{آب}} \Rightarrow \rho_1 h_1 = 1 \times 20 = 20 \frac{g}{cm^3} \quad (1)$$

در دو حالت این اختلاف ارتفاع می‌تواند ۸ سانتی‌متر باشد که هر دو حالت را بررسی می‌کنیم.

حالت اول: اگر در طرف راست لوله مایع سوم را بریزیم و شکل به صورت زیر درآید، با مساوی قرار دادن فشار در نقاط هم‌تراز C و D داریم:

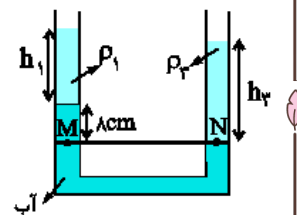
$$P_C = P_D \Rightarrow \rho_1 h_1 = \rho_{\text{آب}} h_{\text{آب}} + \rho_3 h_3 \quad (1)$$

$$20 = 1 \times 8 + 0.6 h_3 \Rightarrow h_3 = 20 \text{ cm}$$

و حجم مایع سوم برابر است با:

$$V = h_3 A = 20 \times 3 = 60 \text{ cm}^3$$

حالت دوم: با توجه به برابری فشار در دو نقطه M و N داریم:

$$\rightarrow 20 + 1 \times 8 = 0.6 h_3 \quad (1)$$

$$P_M = P_N \Rightarrow \rho_1 h_1 = \rho_{\text{آب}} h_{\text{آب}} + \rho_3 h_3$$

$$\Rightarrow h_3 = \frac{140}{3} \text{ cm}$$

حجم مایع مورد نیاز در این حالت برابر است با:

$$V'_3 = A h_3 = 3 \times \frac{140}{3} = 140 \text{ cm}^3$$

پس حداقل مایع مورد نیاز 60 cm^3 است.

متوسط

درصد پیاسخگویی: ۳۳%

قلمچی: ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

می دانیم فشار کل در نه ظرف برابر $P = P_0 + \rho gh$ و فشار پیمانه ای برابر اختلاف فشار کل و فشار هواست که برابر $P = \rho gh$ پیمانه ای P است. بنابراین، با توجه به این که پیمانه ای $P = 6P_0$ است، می توان نوشت:

$$P = 6P_0 \rightarrow P_0 + \rho gh = 6\rho gh$$

$$\Rightarrow P_0 = 5\rho gh \xrightarrow[\rho = 10^3 \frac{kg}{m^3}]{P_0 = 10^5 Pa} 10^5 = 5 \times 10^3 \times 10 \times h \Rightarrow h = 2m$$

متوسط

درصد بیاسختگویی ۲۶%

قلمچی ۱۳۹۹

گزینه ۴ پاسخ:

گزینه ۲»

بر اساس اصل برنولی، در مسیر حرکت شاره‌ای که به طور لایه‌ای و در امتداد افق حرکت می‌کند، با افزایش تندی، فشار کاهش می‌یابد. از طرفی با توجه به ثابت بودن آهنگ شارش حجمی یک شارۀ تراکم‌ناپذیر (مانند آب) می‌توان نوشت:

$$A_A v_A = A_C v_C, \frac{A_A}{A_C} = \left(\frac{D_A}{D_C}\right)^2 = \left(\frac{d}{5d}\right)^2 = \frac{1}{5}$$

$$\Rightarrow \frac{v_C}{v_A} = \frac{A_A}{A_C} = 5 \quad (1)$$

از آنجایی که طبق معادله پیوستگی، تندی شاره با سطح مقطع جریان نسبت عکس دارد، می‌توان نوشت:

$$v_A < v_B, v_B > v_C \xrightarrow{(1)} v_A < v_C < v_B$$

$$\Rightarrow P_A > P_C > P_B$$

بنابراین با عبور جریان آب از مقطع A تا C، فشار ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌یابد.

متوسط

درصد بیاسختگویی ۱۷%

قلمچی ۱۳۹۹

گزینه ۱» پاسخ:

وقتی سطح داخلی یک لوله شیشه‌ای موئین را آغشته به روغن نموده و سپس وارد ظرف آب کنیم، آب مانند جیوه عمل کرده و نیروی هم‌چسبی بین ذرات آب بیشتر از نیروی دگرچسبی بین ذرات آب و لوله شیشه‌ای خواهد بود. در نتیجه سطح آب درون لوله پایین‌تر از سطح آب درون ظرف قرار گرفته و سطح مایع به صورت برآمده خواهد بود.

متوسط

درصد بیاسختگویی ۲۸%

قلمچی ۱۳۹۹

گزینه ۱» پاسخ:

گزینه ۱»

با توجه به جریان لایه‌ای آب و طبق معادله پیوستگی ($A_1 v_1 = A_2 v_2$)، می‌دانیم که با افزایش سطح مقطع لوله، تندی شاره کاهش پیدا می‌کند و برعکس. لذا در این سؤال، تندی آب در مقطع خروجی نسبت به تندی آن در مقطع ورودی ۹۳/۷۵٪ کاهش می‌یابد. اگر مقطع ورودی را با اندیس (۱) و مقطع خروجی را با اندیس (۲) نمایش دهیم، با به کارگیری معادله پیوستگی داریم:

$$A_1 v_1 = A_2 v_2 \xrightarrow{A = \frac{\pi}{4} D^2} \frac{\pi}{4} D_1^2 v_1 = \frac{\pi}{4} D_2^2 v_2 \Rightarrow \left(\frac{D_1}{D_2}\right)^2 = \frac{v_2}{v_1}$$

$$\xrightarrow[\frac{D_2 = D_1 + 30(cm)}{v_2 = v_1 - \frac{93.75}{100} v_1 = \frac{1}{16} v_1}]{\left(\frac{D_1}{D_2}\right)^2 = \frac{1}{16} \frac{v_1}{v_2}} \frac{D_1}{D_2} = \frac{1}{4}$$

متوسط

درصد بیاسختگویی ۲۲%

قلمچی ۱۳۹۹

گزینه ۳» پاسخ:

گزینه ۳»

ابتدا حداکثر فشار قابل تحمل توسط سطح A_1 را محاسبه می‌کنیم، داریم:

$$P_{max} = \frac{F_{max}}{A_1} = \frac{2Y/2}{10^{-3}} = 2Y \times 10^2 Pa$$

تفاضل مانع ۱۰، ۱۰، ۱۰، ۱۰

اکتور

$$P_{\max} = \rho g h_{\max} = 272 \times 10^2 = 13600 \times 10 \times h_{\max} \Rightarrow h_{\max} = 20 \text{ cm}$$

بنابراین حداکثر می‌توان به اندازه $\Delta h = (20 - (4 + 10)) = 6 \text{ cm}$ بر ارتفاع جیوه درون ظرف اضافه کرد، جرم این مقدار جیوه برابر است با:

$$m = \rho \Delta V = \rho A \Delta h = 13/6 \times 6 \times 50 = 4080 \text{ g}$$

متوسط

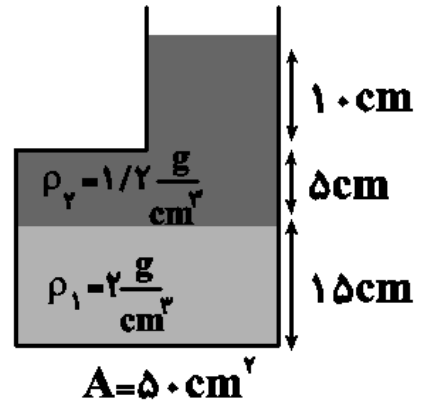
درصد پاسخگویی ۲۲٪

قلمچی ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۲»

ابتدا فشار وارد بر کف ظرف را می‌یابیم که مجموع فشار حاصل از هر دو ستون مایع ρ_1 و ρ_2 است.

$$P = \rho_1 g h_1 + \rho_2 g h_2$$

$$\Rightarrow P = 2 \times 10^3 \times 10 \times 15 \times 10^{-2} + 1/2 \times 10^3 \times 10 \times 15 \times 10^{-2}$$

$$\Rightarrow P = 4800 \text{ Pa}$$

نیروی وارد بر کف ظرف نیز از رابطه $F = PA$ به دست می‌آید:

$$F = PA \xrightarrow[A=50 \text{ cm}^2=50 \times 10^{-4} \text{ m}^2]{P=4800 \text{ Pa}} F = 4800 \times 50 \times 10^{-4} = 24 \text{ N}$$

متوسط

درصد پاسخگویی ۳۵٪

قلمچی ۱۳۹۹

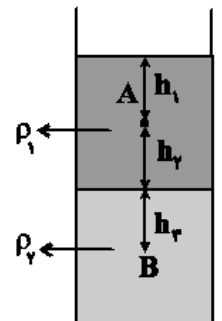
پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۴»

چون روغن و آب با هم مخلوط نمی‌شوند، بنابراین قسمت بالایی روغن و قسمت زیرین آب است.

$$P_B - P_A = l + \rho_1 g h_1 + \rho_2 g h_2 + l - l - l$$

$$= \rho_1 g h_1 + \rho_2 g h_2$$

$$\Delta P = 0/6 \times 1000 \times 10 \times (\frac{6}{100}) + 1000 \times 10 \times (\frac{6}{100})$$

$$\Delta P = 240 + 600 = 840 \text{ Pa}$$

پاسخ:

ارتفاع قائم جیوه در لوله آزمایش (h) همان فشار هوا در محل آزمایش است. داریم:

$$\sin 53^\circ = \frac{h}{L_1} \xrightarrow{h=720 \text{ mmHg}} \frac{720}{L_1} = \frac{720}{L_1} \Rightarrow L_1 = 900 \text{ mm}$$

$$\text{حالت دوم: } \hat{\theta}_2 = \hat{\theta}_1 - 16^\circ \xrightarrow{\hat{\theta}_1 = 53^\circ} \hat{\theta}_2 = 53^\circ - 16^\circ = 37^\circ$$

$$\sin 37^\circ = \frac{h}{L_2} \xrightarrow{h=720 \text{ mmHg}} \frac{720}{L_2} = \frac{720}{L_2} \Rightarrow L_2 = 1200 \text{ mm}$$

پس طول جیوه درون لوله آزمایش شیشه‌ای نسبت به حالت قبل به اندازه $1200 - 900 = 300 \text{ mm}$ افزایش می‌یابد.

متوسط

درصد بیاسختگویی ۳۱٪

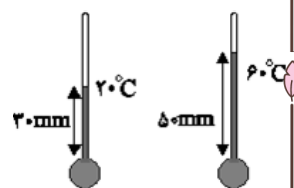
قلمچی ۱۳۹۹

گزینه ۳

پاسخ:

گزینه «۳»

با توجه به شکل زیر، اگر رابطه تغییر دما بر حسب تغییر طول را خطی در نظر بگیریم، داریم: 6°C

$$\theta = a l + b$$

$$(50, 60) \Rightarrow 60 = 50a + b \quad (1)$$

$$(30, 20) \Rightarrow 20 = 30a + b \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1), (2)} a = 2, b = -40$$

$$\Rightarrow \theta = 2l - 40 \xrightarrow{\theta = 45^\circ \text{C}} 45 = 2l - 40 \Rightarrow l = 42.5 \text{ mm}$$

متوسط

درصد بیاسختگویی ۳۳٪

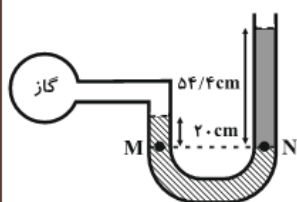
قلمچی ۱۳۹۹

گزینه ۴

پاسخ:

گزینه «۴»

با استفاده از برابری فشار در نقاط هم‌تراز از یک مایع ساکن، داریم:

$$P_M = P_N$$

$$\Rightarrow P_{\text{گاز}} + P_{\text{جیوه}} = P_0 + P_{\text{آب}}$$

$$\Rightarrow P_{\text{گاز}} - P_0 = P_{\text{آب}} - P_{\text{جیوه}} \Rightarrow P_{\text{پیمانه ای}} = P_{\text{آب}} - P_{\text{جیوه}}$$

چون پاسخ بر حسب سانتی‌متر جیوه خواسته شده است، کافی است فشار ناشی از ستون آب را بر حسب سانتی‌متر جیوه محاسبه کرده و در رابطه فوق قرار دهیم. داریم:

$$P_{\text{جیوه}} h = \rho_{\text{آب}} h_{\text{آب}}$$

$$\Rightarrow 1 \times 54/4 = 13/6 \times h_{\text{جیوه}} \Rightarrow h_{\text{جیوه}} = 4 \text{ cm}$$

$$\Rightarrow P_{ای} = ۴ - ۲۰ = -۱۶ \text{ cmHg}$$

گزینه ۱: گزینه ۱ گزینه ۲ گزینه ۳ گزینه ۴

گزینه «۱»

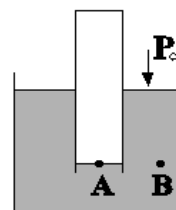
جسم در حالت دوم هم در حالت تعادل قرار دارد، بنابراین برآیند نیروهای وارد بر آن صفر است. این نیروها عبارتند از نیروی خالص شناوری رو به بالا و نیروی وزن جسم رو به پایین. چون در حالت دوم، وزن جسم تغییری نکرده، بنابراین اندازه نیروی شناوری هم تغییری نمی‌کند.

گزینه ۱: گزینه ۱ گزینه ۲ گزینه ۳ گزینه ۴

با توجه به شکل در جسم (۱) اندازه نیروی شناوری بیش‌تر از اندازه نیروی وزن است، پس $\rho_1 > \rho_{مایع}$ می‌باشد و در جسم (۲) اندازه نیروی وزن بیش‌تر از نیروی شناوری است و جسم در حال حرکت به سمت پایین می‌باشد، پس $\rho_2 > \rho_{مایع}$ است.

گزینه ۲: گزینه ۱ گزینه ۲ گزینه ۳ گزینه ۴

گزینه «۲»

$$P_A = P_B$$

$$P = P_{مایع} + P_0$$

$$P_0 = ۱۰۲۰۰۰ - ۲۴۰۰ \times ۱۰ \times ۰/۲$$

$$\Rightarrow P_0 = ۹۷۲۰۰ \text{ Pa} = ۹۷۲ \text{ kPa}$$

گزینه ۲: گزینه ۱ گزینه ۲ گزینه ۳ گزینه ۴

گزینه «۲»

$$\frac{A_2}{A_3} = \left(\frac{D_2}{D_3}\right)^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^2 = ۴ \Rightarrow A_2 = ۴ A_3$$

با توجه به معادله پیوستگی برای شاره تراکم‌ناپذیر، داریم:

آهنگ شارش آب در لوله (۳) + آهنگ شارش آب در لوله (۲) = آهنگ شارش آب در لوله (۱)

$$۳۶ = A_2 v_2 + A_3 v_3$$

$$\begin{matrix} A_2 = ۴ A_3 \\ v_2 = ۲ v_3 \end{matrix} \rightarrow ۳۶ = ۸ A_3 v_3 + A_3 v_3$$

$$A_3 v_3 = ۴ \frac{L}{\text{min}} = \text{آهنگ شارش آب در لوله (۳)}$$

گزینه ۲: گزینه ۱ گزینه ۲ گزینه ۳ گزینه ۴

گزینه «۴»

$$A_1 v_1 = A_2 v_2 \xrightarrow{A_1 = A_2} v_1 d_1^2 = v_2 d_2^2 \quad \text{طبق معادله پیوستگی:}$$

با جایگذاری اطلاعات داده شده، داریم:

$$\frac{v_1 = \sqrt{5} \frac{m}{s}, d_1 = 2/5 \text{ cm}}{d_2 = 2/5 \text{ cm}} \rightarrow \sqrt{5} \times (2/5)^2 = v_2 \times (2/5)^2$$

$$\Rightarrow v_2 = 25 \times \sqrt{5} = 37/5 \frac{m}{s}$$

گزینه های دائم دارا ۴ قلمچی ۱۳۳۹۹ درصد پاسخگویی ۳۹٪ متوسط

گزینه ۳ پاسخ:

گزینه «۳»

تغییر فشار محیط در ارتفاع آب و جیوه در لوله موین تأثیری ندارد و بنابراین تغییری در اختلاف سطح آب و جیوه صورت نمی‌گیرد؛ زیرا خاصیت موینگی به نیروی دگرچسبی بین مولکول‌های مایع و لوله موین و نیروی هم‌چسبی بین مولکول‌های آب و یا جیوه بستگی دارد و فشار هوا تأثیری بر روی آن ندارد.

گزینه های دائم دارا ۴ قلمچی ۱۳۳۹۹ درصد پاسخگویی ۲۵٪ متوسط

گزینه ۱ پاسخ:

گزینه «۱»

فشار ناشی از ستون از مایعی به ارتفاع h ، از رابطه ρgh به دست می‌آید. بنابراین داریم:

$$P_0 + \rho g \frac{h}{3}$$

$$P_0 + \rho gh \quad \text{فشار در ته دریاچه به عمق } h$$

$$\Rightarrow P_0 + \rho g \frac{h}{3} = \frac{5}{14} (P_0 + \rho gh)$$

$$\Rightarrow 42P_0 + 14\rho gh = 15P_0 + 15\rho gh$$

$$27P_0 = \rho gh \Rightarrow h = \frac{27P_0}{\rho g} = \frac{27 \times 10^5}{1000 \times 10}$$

$$\Rightarrow h = 270 \text{ m}$$

گزینه های دائم دارا ۴ قلمچی ۱۳۳۹۹ درصد پاسخگویی ۲۴٪ متوسط

گزینه ۴ پاسخ:

گزینه «۴»

چون جرم مایع درون طرف‌ها یکسان است، پس حجم یکسانی خواهند داشت و در حجم یکسان، ارتفاع مایع در ظرف (۳) بیش‌تر می‌شود و داریم:

$$h_3 > h_1 = h_2 > h_4$$

بنابراین طبق رابطه $P = \rho gh$ ، داریم:

$$P_3 > P_1 = P_2 > P_4$$

نیرویی که طرف‌ها به سطح افقی وارد می‌کنند، برابر با وزن ظرف و وزن مایع درون آن است که برای هر چهار ظرف یکسان است.

دقت کنید اگر نیرویی که از طرف مایع برکف ظرف وارد می‌شود، مورد سؤال قرار گیرد، با توجه به رابطه $F = \rho gh \cdot A$ ، گزینه «۳» پاسخ صحیح می‌باشد.

گزینه های دائم دارا ۴ قلمچی ۱۳۳۹۹ درصد پاسخگویی ۳۳٪ متوسط

گزینه ۴ پاسخ:

گزینه «۴»

اگر نقطه B را درون لوله هم‌تراز با سطح آزاد جیوه انتخاب کنیم:

$$P_0 = P_1 + \rho gh$$

$$\Rightarrow 75$$

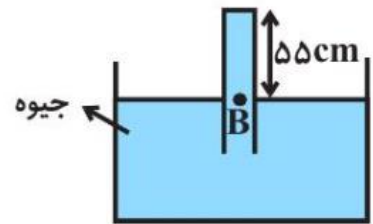
حال فشار انتهای لوله را بر حسب پاسکال به دست می آوریم:

$$P = \rho gh \xrightarrow{h=20\text{cm}=0.2\text{m}}$$

$$\rho = 13600 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

$$P = \rho gh = 13600 \times 10 \times 0.2$$

$$P_{\text{انتهای لوله}} = 27200 \text{ Pa}$$

اندازه نیروی وارد بر انتهای لوله برابر است با:

$$F_{\text{انتهای لوله A}} = P_{\text{انتهای لوله A}}$$

$$A = 5\text{cm}^2 = 5 \times 10^{-4} \text{ m}^2 \rightarrow F_{\text{انتهای لوله A}} = 27200 \times 5 \times 10^{-4}$$

$$\Rightarrow F_{\text{انتهای لوله A}} = 13/6 \text{ N}$$

گزینه های دائم دار ۳ قلمچی ۱۳۹۹ درصد پاسخگویی ۱۸٪ متوسط

پاسخ: گزینه ۱

گزینه «۱»

با توجه به رابطه $P = \frac{mg}{A}$ ، از آنجا که جرم آب درون ظروف A و B یکسان است، می توان نوشت:

$$P \propto \frac{1}{A} \Rightarrow \frac{P_B}{P_A} = \frac{A_A}{A_B} \Rightarrow \frac{A_A}{A_B} = \frac{4000}{1000} = 4$$

ظرفها به شکل استوانه بوده و مساحت کف هر ظرف (چنانچه شعاع مقطع آن را r بنامیم) از رابطه $A = \pi r^2$ به دست می آید. بنابراین:

$$\frac{A_A}{A_B} = 4 \Rightarrow \left(\frac{r_A}{r_B}\right)^2 = 4 \Rightarrow \frac{r_A}{r_B} = 2 \Rightarrow r_A = 2r_B$$

از طرفی شعاع مقطع ظرف C نصف شعاع مقطع ظرف B است، بنابراین داریم:

$$r_C = \frac{1}{2} r_B \xrightarrow{r_B = \frac{1}{2} r_A} r_C = \frac{1}{4} r_A \xrightarrow{A \propto r^2} A_C = \frac{1}{16} A_A$$

همچنین چون جرمهای مساوی آب از ظرفهای A و B را درون ظرف C ریخته ایم، پس جرم آب درون ظرف C دو برابر جرم آب درون هر یک از ظرفهای A و B است، بنابراین داریم:

$$P = \frac{mg}{A} \Rightarrow \frac{P_C}{P_A} = \frac{m_C}{m_A} \times \frac{A_A}{A_C} \Rightarrow \frac{P_C}{1000} = \frac{2m_A}{m_A} \times \frac{A_A}{\frac{1}{16} A_A}$$

$$\Rightarrow \frac{P_C}{1000} = 2 \times 16 = 32 \Rightarrow P_C = 32000 \text{ Pa}$$

گزینه های دائم دار ۳ قلمچی ۱۳۹۹ درصد پاسخگویی ۳۳٪ متوسط

پاسخ: گزینه ۳

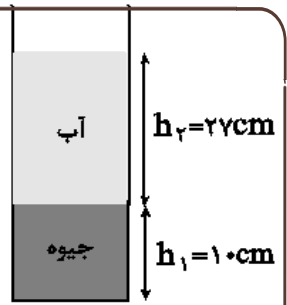
گزینه «۳»

در حالت اول نیروی وارد بر کف ظرف برابر $F = P_1 A$ است. در این حالت P_1 برابر فشار حاصل از جیوه، یعنی برابر $P_1 = 10 \text{ cmHg}$ می باشد. در حالت دوم ابتدا باید مشخص کنیم فشار حاصل از ستونی از آب به ارتفاع 27 cm معادل فشار چند سانتی متر جیوه است. به همین منظور داریم:

$$\rho_1 h_1 \gamma = \rho_2 h_2 \gamma \xrightarrow{\rho_1 = 13.6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, h_1 = 27 \text{ cm}}$$

$$\rho_2 = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

$$13.6 \times h_2 = 1 \times 27 \Rightarrow h_2 = 2 \text{ cm} \Rightarrow P' = 2 \text{ cmHg}$$

می‌بینیم که فشار حاصل از 27cm آب معادل فشار 2cm جیوه است. یعنی $P' = 2cmHg$ است. بنابراین در حالت دوم فشار وارد بر کف ظرف برابر $P_2 = 10 + 2 = 12cmHg$ می‌باشد. در این حالت نیروی وارد بر کف برابر $F_2 = P_2 A$ است و نسبت به حالت اول برابر است با:

$$\frac{F_2}{F_1} = \frac{P_2 A}{P_1 A} \xrightarrow{P_2 = 12cmHg, P_1 = 10cmHg} \frac{F_2}{F_1} = \frac{12}{10} \Rightarrow F_2 = 1.2 F_1$$

گزینه‌های دالام دار ۴

پاسخ: گزینه ۱

گزینه «۱»

طبق معادله پیوستگی، $A_1 v_1 = A_2 v_2$ است. با توجه به این که $A = \pi \left(\frac{D}{2}\right)^2$ داریم:

$$D_1^2 v_1 = D_2^2 v_2 \Rightarrow (9/6)^2 \times 1/5 = (2/4)^2 \times v_2 \Rightarrow v_2 = 24 \frac{m}{s}$$

گزینه‌های دالام دار ۴

پاسخ: گزینه ۱

گزینه «۱»

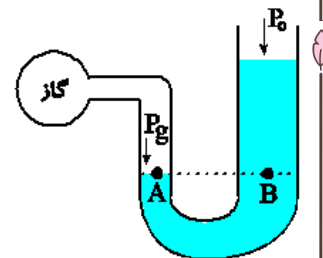
با افزایش عمق مایع از سطح آزاد آن، فشار بیشتر می‌شود. از این رو به دلیل اختلاف فشار موجود در بالا و پایین جسمی که در شاره قرار دارد، نیرویی بالاسو بر جسم وارد می‌شود که همان نیروی شناوری است.

گزینه‌های دالام دار ۳

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

فشار پیمانه‌ای (پیمانه‌ای P) برابر است با اختلاف فشار گاز داخل مخزن و فشار هوا. با توجه به برابری فشار در دو نقطه هم‌تراز A و B داریم:

$$P_A = P_B$$

$$\Rightarrow P_{\text{مخزن گاز}} = P_{\text{مایع}} + P_0$$

$$\Rightarrow P_{\text{مخزن گاز}} - P_0 = P_{\text{مایع}}$$

$$P_{\text{پیمانه‌ای}} = P_{\text{مایع}}$$

یعنی فشار پیمانه‌ای گاز برابر است با فشار ناشی از ستونی از مایع به ارتفاع 100cm و چگالی $1350 \frac{kg}{m^3}$. حال این فشار را بر حسب پاسکال می‌یابیم:

$$P_{\text{پیمانه‌ای}} = 1350 \times 10 \times 1 = 13500 Pa = 13.5 kPa$$

مطابق معادله پیوستگی داریم:

$$A_1 V_1 = A_2 V_2 = A_3 V_3 \xrightarrow{A_2 > A_1 > A_3} V_3 < V_1 < V_2$$

مطابق اصل برنولی در مسیر حرکت شاره، با افزایش تندی شاره، فشار آن کاهش می‌یابد. بنابراین مقایسه فشار در مقطع‌های مختلف به صورت زیر است.

$$P_3 > P_1 > P_2$$

برای به دست آوردن تندی در مقطع (۲) از معادله پیوستگی استفاده می‌کنیم و داریم:

$$A_1 V_1 = A_2 V_2 \Rightarrow 30 \times 2 = 4 \times V_2 \Rightarrow V_2 = 15 \frac{m}{s}$$

متوسط

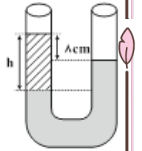
درصد بیاسختگویی ۳۵٪

قلمچی ۱۳۳۹۹

گزینه ۴ پاسخ:

با توجه به نمودار، نسبت چگالی‌ها را می‌یابیم:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow \frac{\rho_2}{\rho_1} = \frac{m_2}{m_1} \times \frac{V_1}{V_2} = \frac{3m}{m} \times 1 \Rightarrow \rho_2 = 3\rho_1$$

پس مایع زیرین در لوله U شکل را مایع (۲) است. با توجه به برابری فشار در نقاط هم‌تراز یک مایع ساکن، داریم:

$$\rho_1 h_1 = \rho_2 h_2 \Rightarrow \rho_1 \times h = \rho_2 (h - \lambda)$$

$$\Rightarrow \rho_1 \times h = 3\rho_1 (h - \lambda) \Rightarrow h = 12 \text{ cm}$$

متوسط

درصد بیاسختگویی ۳۱٪

قلمچی ۱۳۳۹۹

گزینه ۴ پاسخ:

گزینه «۲»

طبق متن کتاب درسی، نشستن پشه روی آب، تشکیل حباب‌های صابون و کروی بودن قطرات آب هنگام سقوط آزاد، جلوه‌هایی از کشش سطحی آب هستند و رسیدن آب و مواد غذایی از ریشه‌های گیاهان به برگ و نفوذ رطوبت به داخل ساختمان مثال‌هایی از خاصیت مویبندی آب هستند.

متوسط

درصد بیاسختگویی ۱۷٪

قلمچی ۱۳۳۹۹

گزینه ۴ پاسخ:

گزینه «۴»

چون فشار هوا در محل آزمایش ثابت است، داریم:

$$(۱) \text{ جیوه } gh_{\text{جیوه}} = \rho_{\text{جیوه}} P_0 \text{ در حالتی که از جیوه استفاده شود.}$$

$$(۲) \text{ مایع } gh_{\text{مایع}} = \rho_{\text{مایع}} P_0 \text{ در حالتی که از مایع استفاده شود.}$$

$$\xrightarrow{(۲),(۱)} \text{ مایع } h_{\text{مایع}} = \rho_{\text{مایع}} h_{\text{جیوه}}$$

$$\Rightarrow 13/6 \times 60 = 8 \times h_{\text{مایع}}$$

$$\Rightarrow h_{\text{مایع}} = \frac{13/6 \times 60}{8} = 102 \text{ cm}$$

$$\Rightarrow \text{درصد تغییر ارتفاع} = \frac{h_{\text{مایع}} - h_{\text{جیوه}}}{h_{\text{جیوه}}} \times 100 =$$

$$= \frac{102 - 60}{60} \times 100 = 70\%$$